ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นสถาบัน การเงินชุมชน : กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ย ประไพ จุ้ยอ่วม ปริญญา บธ.ม.

ผู้วิจัย ประไพ จุ้ยอ่วม บระพูญ บระธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษา ผศ.คร.พรพิมล เฉลิมมีประเสริฐ ประธานกรรมการ

ผศ.เขมีกา แสนโสม กรรมการ

ผศ.คร.กฤตพา แสนชัยธร กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ปัญหา และข้อเสนอแนะที่มี ผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ทั้งสิ้น 355 คน ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คำความถี่ คำร้อยละ คำเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องค้นใช้การวิเคราะห์ องค์ประกอบ การวิเคราะห์ความนำเชื่อถือของเครื่องมือ การทคสอบการแจกแจงปกติของข้อมูลทคสอบ ความสัมพันธ์ของแต่ละตัวแปร และใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แบบลคถอยพหุคูณในการทคสอบ สมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า กณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ของประธานกองทุน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน เป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยมีผลกระทบเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ของประธานกองทุน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถใน การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ปัจจัยค้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยค้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัย ค้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อความหลากหลายของบริการ ทางการเงินแก่ชุมชน และ ปัจจัยค้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน ปัจจัยค้านบรรยากาศการเรียนรู้ ของกองทุน ปัจจัยค้านนโยบายเงินปันผล ปัจจัยค้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยค้านนโยบาย การส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการ ทางการเงินแก่คนจน

ในส่วนระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอยู่ในระดับมาก โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน คือขาดทุนจากผลการดำเนินงาน ในการบริหารงานของกองทุน สมาชิกภายในกลุ่มหรือกองทุนมีรายได้น้อย และยังไม่เป็นสถาบันการเงิน ที่ทั้นคง

ข้อเสนอแนะเพื่อให้การส่งเสริมยกระดับ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงิน ชุมชนนั้น รัฐบาลควรรับฟังความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้าน และให้การสนับสนุนให้ประธาน กองทุนหมู่บ้านมีบทบาท สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในเรื่องการบริหารการจัดการกองทุนให้เกิดในชุมชน ส่งเสริมให้สมาชิกของกองทุนมีส่วนร่วมกับกองทุนในทุกๆด้าน และให้หน่วยงานต่างๆของรัฐบาล เช่น ธนาคารที่เกี่ยวข้อง พัฒนาการชุมชนอำเภอเข้าไปส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE The factors Affecting the Readiness of Rural and Urban Community Funds to Be a

Community Financial Institution: A Case Study of Rural and Urban Community Funds
in Borabue District, Maha Sarakham Province.

AUTHOR Praphai Chui-uam DEGREE M.B.A.

ADVISORS Assistant Professor Dr. Pornphimol Chalermmeeprasert Chairperson

Assistant Professor Kaemika Seansom Committee

Assistant Professor Dr. Kitapha Seanchaiyathorn Committee

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY, 2008

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze the factors, problems affecting the readiness of rural and urban community funds to be a community financial institution, study the participatory situation of the members and also find out the suggestion for being a community financial institution. The sample subjects selected by stratified random sampling technique were 355 members of rural and urban community funds in Borabue district, Maha Sarakham province. The data were collected by a questionnaire. The research statistics used were percentage, mean, standard deviation. The data analysis consisted of factor analysis, research instrument analysis, discrimination analysis, variable-correlation analysis, multiple regression analysis.

Results of the research were as follows:

According to the data, it revealed that the five factors effected significantly on the readiness of the community financial institution. They were leadership of a community funds leader, learning atmosphere of community funds, participation of the members, and policy of professional support for the members. The factors also effected on sustainable self sufficiency of the members.

The learning atmosphere, the participation and the professional support closely effected on community financial service. The leadership, the learning atmosphere, the dividend policy, the

participation and the professional support effected on the opportunity of the poor to be accessible to the funds.

In regard to the participation, it was found that the average participatory level of the members of rural and urban community funds was high. The three problems of the community funds were no profits and no secure financial institution.

In conclusion, finding indicated that the rural and urban community funds should be upgraded to be a financial institution. The head of the rural and urban community funds should be supported by the government to create the learning atmosphere and administration system. The heads and members of rural and urban community funds should work with the government organization for professional development of the members of the rural and urban community funds.

